

Advies

Rolnummer: RP. 098

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR RIJK EN POLITIE,
ADVISERENDE NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM
BEMIDDELING EN ADVIES INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

De heren H. de Groot, M. Duyx, J.B. Kipp, C.A. de Lange, M. Lubbers, P.E. Visser
en F. van der Werf, hierna te noemen : de belanghebbenden, enerzijds

en

de centrale ondernemingsraad van de Universiteit van Amsterdam (de onderneming),
hierna te noemen : de centrale ondernemingsraad, anderzijds.

Verloop van de procedure

Bij de Universiteit van Amsterdam is een centrale ondernemingsraad ingesteld,
bestaande uit zestien leden. In het jaar 2003 hebben verkiezingen plaatsgevonden.
De centrale ondernemingsraad bestaat thans uit acht leden die lid zijn van de
ABVAKABO FNV en acht leden die lid zijn van de VAWO/CMHF.

In afwachting van de benoeming van een nieuw dagelijks bestuur, werd de centrale
ondernemingsraad gedurende een korte periode voorgezeten door de heer De Lange.
In de vergadering van 27 juni 2003 vindt een discussie plaats over de omvang van
het dagelijks bestuur en daarmee samenhangende de benoeming van de voorzitter en
de instelling van een aantal actieve commissies. De besluitvorming hierover wordt
opgeschoven naar een later(e) datum/tijdstip.

Op 26 augustus 2003 wordt een vergadering voor de centrale ondernemingsraad
uitgeschreven met bekendmaking van de agenda van de cor-vergadering van 29
augustus 2003.

Als agendapunt is opgenomen: punt 5, discussie bestuurssamenstelling (verwezen
wordt naar bijlage twee bij het verzoekschrift). De agenda bevat één schriftelijke
bijlage, te weten het conceptverslag van de vergadering van 27 juni 2003.

Blijkens de notulen van de vergadering van 29 augustus 2003 zijn bij aanvang van de
cor-vergadering van 29 augustus 2003 twaalf leden aanwezig, te weten zeven
ABVAKABO FNV-leden en vijf VAWO/CMHF-leden. De ABVAKABO FNV-
fractie wenst over te gaan tot de benoeming van het nieuwe dagelijkse bestuur, de
meerderheid van de VAWO/CMHF-leden wil nog niet tot besluitvorming overgaan,
omdat consensus (nog) ontbreekt.

Vier VAWO/CMHF-leden hebben daarop de vergadering onder protest verlaten,
zodat nadien nog acht cor-leden aanwezig zijn.

Aansluitend worden een nieuwe voorzitter en een lid van het dagelijks bestuur
benoemd.

Op 3 oktober 2003 heeft nader overleg tussen de ABVAKABO FNV-fractie en de VAWO/CMHF-fractie plaatsgevonden, partijen zijn niet nader tot elkaar gekomen. Ook een naderhand ondernomen poging op initiatief van de bestuurder om te komen tot bemiddeling heeft niet tot resultaat geleid.

Behandeling van het geschil

Bij brief van 16 oktober 2003, hebben de belanghebbenden het geschil ter bemiddeling en advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Dit geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer).

De centrale ondernemingsraad heeft bij schrijven d.d. 11 november 2003, zijn visie gegeven betreffende het geschil.

De Kamer heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op 18 december 2003 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit haar midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

De belanghebbenden H. de Groot, M. Duyx, J.B. Kipp en C.A. de Lange zijn in persoon verschenen, bijgestaan door hun raadsman, de heer J. Lamme (advocaat te Bussum).

De belanghebbenden M. Lubbers, P.E. Visser en F. van der Werf zijn niet verschenen.

Namens de centrale ondernemingsraad zijn verschenen, de heren H. Kaptein (voorzitter), J. van Dijk (vice-voorzitter) en R. Knaack, bijgestaan door zijn raadsman de heer mr. L.C.J. Sprengers (advocaat te Utrecht).

Als toehoorder is aanwezig de heer mr. K.P. Piena (hoofd bestuurlijke en juridische zaken, tevens adviseur medezeggenschap van het College van Bestuur van de Universiteit Amsterdam).

Desgevraagd hebben partijen aangegeven te kunnen instemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

De centrale ondernemingsraad ziet geen bemiddelende taak (meer) weggelegd voor de Bedrijfscommissie.

Partijen zijn bereid om het door de Bedrijfscommissie uit te brengen advies over het rechtsgeschil betreffende de toepassing van de WOR als bindend te beschouwen.

Omvang van het geschil

Ter beantwoording wordt voorgelegd de vraag of de centrale ondernemingsraad in strijd met hetgeen bij of krachtens de WOR is bepaald heeft gehandeld, meer in het bijzonder in strijd met de bepalingen van het reglement van de centrale ondernemingsraad.

De belanghebbenden verzoeken de Bedrijfscommissie te bepalen dat het besluit van de centrale ondernemingsraad d.d. 29 augustus 2003 tot benoeming van de voorzitter en het lid van het dagelijks bestuur nietig is.

Standpunt van de belanghebbenden

De belanghebbenden zijn van mening dat de centrale ondernemingsraad in strijd heeft gehandeld met het bepaalde in zijn reglement ter zake van de bekendmaking van de agenda van een vergadering aan de cor-leden.

Artikel 9 bepaalt dat de ambtelijk secretaris in overleg met de voorzitter voor iedere vergadering de agenda opmaakt en dat, behoudens spoedeisende gevallen, de bekendmaking van de agenda geschiedt tenminste zeven dagen voor de vergadering. De agenda is op 26 augustus 2003 bekend gemaakt, terwijl de vergadering zou gaan plaatsvinden op 29 augustus 2003, derhalve is niet voldaan aan het vereiste dat de agenda tenminste zeven dagen voor de vergadering bekend moet zijn gemaakt.

Op de agenda staat vermeld: 'discussie bestuurssamenstelling' en dus niet 'besluitvorming bestuurssamenstelling' of 'benoeming bestuur'.

In afwijking van hetgeen is geagendeerd, is op 29 augustus 2003, zonder een behoorlijke discussie over de kwaliteiten die de voorzitter en de leden van een dagelijks bestuur moeten hebben, besloten tot benoeming.

Indien de benoeming van het dagelijks bestuur zou zijn geagendeerd hadden de afwezige VAWO/CMHF-leden hun prioriteit wellicht anders hebben gelegd en ter vergadering zijn verschenen.

De belanghebbenden zijn van mening dat nu niet is voldaan aan de vormvereisten en de centrale ondernemingsraad is afgeweken van de agenda, het besluit van de centrale ondernemingsraad tot benoeming van een dagelijks bestuur nietig dan wel vernietigbaar is.

Voorts wijzen de belanghebbenden erop dat het betwiste besluit is genomen zonder dat is voldaan aan het bepaalde in artikel 7, vierde lid, van het reglement, aangezien op 29 augustus 2003 ten tijde van het nemen van het besluit het quorum niet aanwezig is.

Tot slot menen de belanghebbenden dat het besluit van de centrale ondernemingsraad om vanaf september 2003 voortaan te vergaderen en te besluiten zonder dat is voldaan aan het quorumvereiste juridisch niet juist is en overigens ook onaanvaardbaar.

Standpunt van de centrale ondernemingsraad

De centrale ondernemingsraad is van mening dat de belanghebbenden niet ontvankelijk zouden moeten worden verklaard in hun verzoek dan wel dat het verzoek ongegrond zou moeten worden verklaard.

De centrale ondernemingsraad wijst er op dat het agendavoorstel, zoals geformuleerd onder punt 5 van de (concept-)agenda d.d. 29 augustus 2003, tot stand is gekomen in strijd met hetgeen de heer De Lange (die de functie van voorzitter van de centrale ondernemingsraad op dat moment waarnam zolang daarin nog niet was voorzien door de centrale ondernemingsraad) heeft besproken met zijn medeleden van het dagelijks bestuur en in strijd met hetgeen is besproken in de vergadering van 27 juni 2003. Uit het verslag van laatstgenoemde bijeenkomst valt af te leiden dat voor de eerstvolgende vergadering de verkiezing van de voorzitter en het dagelijks bestuur van de centrale ondernemingsraad zal worden geagendeerd.

De centrale ondernemingsraad betwist voorts dat de ABVAKABO FNV-fractie in afwijking van de agenda en zonder enige discussie wenste over te gaan tot de benoeming van een nieuw dagelijks bestuur. De centrale ondernemingsraad verwijst dienaangaande naar de notulen van de overlegvergadering van 29 augustus 2003, waaruit blijkt dat bij agendapunt 1, de vaststelling van de agenda, na discussie is besloten tot wijziging van het agendapunt 6 'discussie bestuurssamenstelling' (bedoeld wordt: 'agendapunt 5, discussie bestuurssamenstelling', *opmerking secretaris BDC-O*) wordt gewijzigd in 'bestuursamenstelling'. De VAWO/CMHF-fractie, bij monde van de heer Kipp, heeft nadrukkelijk met deze wijziging ingestemd. De agenda is aldus reglementair vastgesteld.

Vier leden van de VAWO/CMHF-fractie zijn naderhand opgestapt, één lid van genoemde fractie is gebleven en heeft ook deelgenomen aan de verdere beraadslaging en besluitvorming. Het is dus geenszins zo dat sprake is van het standpunt van 'de VAWO/CMHF-fractie', het betreft 'een meerderheid van de VAWO/CMHF-fractie'.

De centrale ondernemingsraad benadrukt de noodzaak die van de zomer is ontstaan om spoedig te komen tot de benoeming van een nieuwe voorzitter en een dagelijks bestuur, aangezien het toenmalige dagelijkse bestuur door toedoen van de toenmalige voorzitter, de heer De Lange, had opgehouden te functioneren.

Erkend wordt dat de agenda niet binnen de daartoe in het reglement voorgeschreven termijn is bekend gemaakt. De overschrijding van de termijn van zeven dagen is evenwel aan de toenmalige voorzitter tevens lid van de VAWO/CMHF-fractie, de heer De Lange, te wijten. De centrale ondernemingsraad wijst er met nadruk op dat door geen der cor-leden ter vergadering d.d. 29 augustus 2003 bezwaar is gemaakt tegen het niet-tijdig bekend maken van de agenda.

Meer in het algemeen wordt opgemerkt dat de late verzending van de agenda's van raad- en overlegvergaderingen gebruikelijk is binnen de UvA, een en ander is de consequentie van de organisatie van het bestuurlijke proces. Hiertegen is nimmer bezwaar gemaakt door cor-leden.

De centrale ondernemingsraad merkt nadrukkelijk op dat zijn besluit is genomen in een raadsvergadering waarin het vereiste quorum aanwezig was. Bij aanvang van de vergadering van 29 augustus 2003 en ten tijde van de discussie waren twaalf leden aanwezig.

Ten tijde van de stemming waren acht leden aanwezig. Door deze personen is, uiteindelijk unaniem besloten tot de benoeming van de voorzitter en het dagelijks bestuur. Meer in het algemeen is de centrale ondernemingsraad van oordeel dat het niet zo kan zijn dat een minderheid van de centrale ondernemingsraad de besluitvorming in dit college mag frustreren door weg te gaan c.q. weg te blijven ingeval van besluitvorming die hen niet welgevallig is.

In de overlegvergadering van 26 september 2003 is de toepasselijkheid van het quorum tijdens de cor-vergaderingen nadrukkelijk aan de orde geweest. Besloten is om gebruik te maken van de in het reglement opgenomen mogelijkheid om ten aanzien van een bepaald onderwerp of voor een bepaalde periode een uitzondering te maken op het quorum-vereiste. Op grond van deze regeling ex artikel 7, vierde lid, van het reglement, is het quorumvereiste opgeheven tot 1 januari 2004. Dit besluit is genomen met in achtneming van het vereiste quorum van 9 leden.

Ter zitting verkregen inlichtingen

De belanghebbenden merken op dat zij langere tijd hebben gedacht dat het mogelijk moest zijn om tot een compromis te komen ten aanzien van de bemensing van het dagelijks bestuur van de centrale ondernemingsraad.

De heer De Lange wijst er op dat de getalsmatig even grote vertegenwoordiging van beide fracties in de centrale ondernemingsraad niet nieuw is; dit gegeven vraagt om oplossingen via de weg van goed overleg. Ten behoeve van de afgelopen zittingsperiode is dat gelukt, de ABVAKABO FNV-fractie heeft toen gedurende de helft van de zittingsperiode de voorzitter geleverd, de VAWO/CMHF-fractie heeft dat gedurende de andere helft gedaan. Spreker meende aanvankelijk dat het bereiken van een vergelijkbaar compromis voor de huidige zittingsperiode via overleg zou plaatsvinden. De ABVAKABO FNV-fractie bleek evenwel niet bereid tot overleg, niet in het vooroverleg noch in de cor-vergadering. De heer De Lange, die tot voor kort fungeerde als waarnemend voorzitter, heeft, gelet op de gevoeligheid van het onderwerp – gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid om de agendapunten te formuleren: het agendapunt is door hem bewust geformuleerd als *discussiepunt* betreffende de bestuurssamenstelling.

De meerderheid van de VAVO/CMHF-fractie was van oordeel dat via de weg van discussie en overleg een compromis zou moeten worden gevonden waarin een ieder zich zou kunnen vinden. Tijdens de vergadering van 29 augustus 2003 bleek dat de ABVAKABO FNV-fractie niet wilde overleggen, doch stemmen. Het agendapunt is tijdens de vergadering gewijzigd, waardoor inhoudelijk overleg niet meer heeft plaatsgevonden. Die stemming is uit de lucht komen vallen; de belanghebbenden wilden primair op basis van inhoudelijke argumenten discussiëren, waarna eventueel een stemming had kunnen volgen. Er moet ruimte zijn voor inhoudelijk overleg, zonodig had het agendapunt opnieuw kunnen worden geagendeerd voor de septembervergadering, aldus de belanghebbenden.

De belanghebbenden beogen herstel van een werkbare situatie en willen werken aan de oplossing van het probleem.

Het reglement is niet zo duidelijk ten aanzien van het quorumvereiste. Het gewraakte besluit is genomen zonder dat het quorum aanwezig was.

Van de zijde van de centrale ondernemingsraad wordt gewezen op het feit dat de bestuurssamenstelling reeds op de cor-vergadering van juni 2003 heeft gestaan en dat de argumenten pro en contra toen al zijn besproken. Een aantal cor-leden heeft voorkeur voor een dagelijks bestuur waarin beide fracties gelijk zijn vertegenwoordigd, anderen hebben aangegeven dat het dagelijks bestuur moet bestaan uit personen die daarvoor het meest in aanmerking komen, gelet op vaardigheid, kennis en ervaring. De benoeming van de voorzitter is een heikel punt geworden vanwege de oplossing die is gekozen in de afgelopen zittingsperiode (bij wijze van uitzondering is toen gekozen voor het compromis van een – in tijd - gedeeld voorzitterschap).

In de augustusvergadering is opnieuw, gedurende ruim anderhalf uur, gediscussieerd over de bestuurssamenstelling, waarna tot stemming is overgegaan. De gehouden stemming op 29 augustus 2003 is niet uit de lucht komen vallen.

Met nadruk wordt er op gewezen dat de stemverhouding binnen de centrale ondernemingsraad niet 8-8 is ten aanzien van het thans in het geding zijn de agendapunt. Het VAVO/CMHF-lid Van Dijk neemt zijn standpunt in op grond van een eigen afweging van argumenten en niet langs de door de VAVO/CMHF-fractie uitgezette lijn. Ten aanzien van het agendapunt bestuursamenstelling was en is derhalve een meerderheidstandpunt aanwezig (9-7).

De agenda is zoals gebruikelijk bij de aanvang van de vergadering, eerst besproken en daarna vastgesteld, de wijziging van het agendapunt 'discussie bestuurssamenstelling' in 'bestuurssamenstelling' heeft toen plaatsgevonden. Van de zijde van de aanwezige VAVO/CMHF-fractieleden is daartegen op dat moment geen bezwaar gemaakt.

Namens de centrale ondernemingsraad wordt opgemerkt dat het stadium van bemiddeling voorbij is, aangezien belanghebbenden een voorstel van het College van Bestuur dienaangaande hebben afgewezen.

Ten aanzien van de juridische argumenten zoals genoemd in het ingediende verzoekschrift merkt de centrale ondernemingsraad het volgende op.

Er is meningsverschil tussen partijen over a) de te late verzending van de oproep van vergadering, en wel: welke consequentie moet daaraan worden verbonden en b) de stemming en het quorum.

Over punt a) merkt de centrale ondernemingsraad op dat de oproep is verzonden onder verantwoordelijkheid van de toenmalige voorzitter (thans een der belanghebbenden) en, zoals gebruikelijk bij deze organisatie, niet binnen de in het reglement gestelde termijn. Daartegen is door niemand ooit bezwaar gemaakt, ook niet door de belanghebbenden ten tijde van de vergadering van 29 augustus 2003.

De centrale ondernemingsraad wenst aan de te late verzending niet het gevolg te verbinden dat de vergaderingen en/of besluitvorming niet hadden kunnen plaatsvinden, aangezien dit zou betekenen dat met terugwerkende kracht een groot aantal besluiten niet rechtsgeldig zouden zijn genomen. Het niet correct toepassen van een vereiste van vergaderorde mag niet een zodanig rechtsgevolg met zich meebrengen.

Ten aanzien van het punt sub b) wordt verwezen naar de artikelen 7, vierde lid, en 10 eerste lid, van het reglement van de centrale ondernemingsraad. Aan het quorumvereiste is voldaan ten tijde van de *aanvang* van de cor-vergadering van 29 augustus 2003 (aanwezig zijn twaalf van de zestien leden).

Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen. Ten tijde van de stemming waren acht personen aanwezig, die allen voor het voorstel van de ABVAKABO FNV-fractie hebben gestemd.

Naar de mening van de centrale ondernemingsraad dient de voorwaarde van meerderheid van stemmen voor het nemen van een besluit aldus te worden gezien dat een besluit rechtsgeldig is genomen indien het besluit zoveel voorstemmers heeft dat het rechtsgeldig is gelet op het bij aanvang van de vergadering aanwezige aantal leden. Is het quorum bij aanvang aanwezig, dan dient dit aanwezige aantal bepalend te zijn voor het vaststellen van het aantal stemmen dat nodig is voor het nemen van een besluit. In casu is bij de aanvang van de vergadering van 29 augustus 2003 het quorum ruim aanwezig, te weten twaalf van de zestien leden. Voor het nemen van besluiten geldt gedurende deze vergadering dat zeven leden moeten instemmen met een voorstel tot het nemen van een besluit.

Nu acht leden hebben ingestemd met het voorstel van de ABVAKABO FNV-fractie is het voorstel aangenomen met meerderheid van stemmen. Er is voldaan aan de eisen gesteld in het reglement ten aanzien van het nemen van besluiten.

De meerderheid van acht is ook de meerderheid indien de leden die de vergadering vroegtijdig hebben verlaten, waren gebleven.

Het vroegtijdig vertrekken, waardoor men zich aan de stemprocedure onttrekt, mag niet worden beloond.

Desgevraagd door de voorzitter geven de belanghebbenden aan dat het verslag van de augustusvergadering geen status heeft, aangezien het niet rechtsgeldig is vastgesteld.

Naar het oordeel van de centrale ondernemingsraad is het verslag van de vergadering van 29 augustus 2003 rechtsgeldig vastgesteld in de vergadering van 26 september 2003.

Desgevraagd door de voorzitter geeft de heer De Lange aan dat hij ten alle tijde met de andere leden van het dagelijks bestuur heeft willen overleggen. De voorzitterskamer heeft hij tijdens de cor-vergadering van 29 augustus 2003 overgedragen aan de vice-voorzitter met de mededeling dat zo niet verder kon worden vergaderd op die basis en dat het uitstekend was als de ABVAKABO FNV-fractie verder zou blijven vergaderen. De VAVO/CMHF-fractie is vertrokken, met uitzondering van het lid Van Dijk, die zich niet wenste te houden aan de afspraken die binnen de fractie waren gemaakt.

Van de zijde van de Kleine Commissie wordt opgemerkt dat de vergadering op dat moment niet door de voorzitter is gesloten.

De heer Van Dijk merkt nadrukkelijk op dat hij de bewuste vergadering niet heeft verlaten en dat dus tenminste een VAVO/CMHF-lid aanwezig is gebleven totdat alle agendapunten waren afgehandeld, waarna de vergadering is gesloten. Voorts is het zo dat deze spreker zijn standpunten inneemt op basis van een inhoudelijke beoordeling die hij zelf maakt en dat hij zich niet zonder meer wenst te conformeren aan lijnen die door de fractie worden uitgezet.

De Kleine Commissie heeft ter zitting vastgesteld dat er geen ruimte is voor het bereiken van een minnelijke schikking.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Artikel 14, eerste lid

De ondernemingsraad regelt in zijn reglement zijn werkwijze.

Artikel 14, tweede lid

Het reglement bevat in ieder geval voorschriften omtrent:

a tot en met e (...);

1. het opmaken en het bekend maken aan de ondernemer, de leden van de ondernemingsraad en aan de andere in de onderneming werkzame personen van de agenda van de vergaderingen van de ondernemingsraad;
2. Het tijdstip waarop de ondernemer, de leden van de ondernemingsraad en de andere in de onderneming werkzame personen uiterlijk in kennis dienen te worden gesteld van de agenda, welk tijdstip niet later kan worden gesteld dan 7 dagen vóór de vergadering, behoudens spoedeisende gevallen;
3. (...).

Artikel 36, eerste lid

Iedere belanghebbende kan de kantonrechter verzoeken te bepalen dat de ondernemer of de ondernemingsraad gevolg dient te geven aan hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald omtrent het instellen of in stand houden van een ondernemingsraad, het vaststellen van een voorlopig of een definitief reglement van de ondernemingsraad, de kandidaatstelling voor en de verkiezing van de leden van de ondernemingsraad, alsmede omtrent het bekend maken van agenda's en verslagen van vergaderingen, een en ander voor zover dit van de ondernemer of de ondernemingsraad afhangt.

Artikel 36, tweede tot en met zevende lid

(...).

Artikel 36, achtste lid

De voorafgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de naleving van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald met betrekking tot een centrale ondernemingsraad en een groepsondernemingsraad.

Overige van belang zijnde informatie

Uit het reglement van de centrale ondernemingsraad van de Universiteit van Amsterdam:

Artikel 3

1. De centrale ondernemingsraad bestaat uit zestien leden.
2. tot en met 7
(...).
8. De centrale ondernemingsraad kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur (DB) van ten hoogste vier leden. In het DB hebben in ieder geval de voorzitter, de vice-voorzitter en de secretaris van de centrale ondernemingsraad zitting.

Artikel 7

1. (...).
2. De voorzitter bepaalt tijd en plaats van de vergadering. Een vergadering op verzoek van leden van de centrale ondernemingsraad wordt binnen 14 dagen nadat hun verzoek daartoe bij de voorzitter is ingekomen.
3. De bijeenroeping geschiedt door de ambtelijk secretaris, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden. De bijeenroeping geschiedt ten minste zeven dagen vóór de te houden vergadering, behoudens spoedeisende gevallen.
4. Een vergadering kan slechts plaatsvinden indien de meerderheid van de leden van de centrale ondernemingsraad aanwezig is, tenzij tijdens een vergadering besloten is dat hierop ten aanzien van een bepaald onderwerp of voor een bepaalde periode een uitzondering wordt gemaakt.
5. (...).

Artikel 9

1. De ambtelijk secretaris maakt in overleg met de voorzitter voor iedere vergadering een agenda op. Ieder lid van de centrale ondernemingsraad kan bij de ambtelijk secretaris een voorstel indienen voor plaatsing van een onderwerp op de agenda.
2. De ambtelijk secretaris maakt de agenda bekend aan de leden van de centrale ondernemingsraad, aan de ondernemer en aan de in de onderneming werkzame personen, alsmede aan de ondernemer van het AMC en aan de in het AMC werkzame personen. Behoudens in spoedeisende gevallen geschiedt de bekendmaking ten minste zeven dagen vóór de vergadering van de centrale ondernemingsraad.

Artikel 10

1. De centrale ondernemingsraad beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Ter bepaling of aan dit voorschrift wordt voldaan tellen onthoudingen niet mee.
2. Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd.
- 3 tot en met 4
(...).

Overwegingen van de Kamer bij haar advies

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene, overweegt de Kamer het volgende.

Ontvankelijkheid van het verzoek

Ten aanzien van de ontvankelijkheid overweegt de Kamer het volgende.

Ingevolge artikel 36, eerste lid, WOR kan iedere belanghebbende, dat wil zeggen iedere in de onderneming werkzame persoon (dan wel in de onderneming c.q. bedrijfstak actieve vakorganisatie), de naleving vorderen van hetgeen bij of krachtens de WOR is gesteld ten aanzien de aldaar genoemde onderwerpen. Ingevolge artikel 36, achtste lid, WOR geldt deze bepaling ook ten aanzien van de centrale ondernemingsraad.

Gelet op het voormelde wordt vastgesteld dat de indieners van het verzoek zijn aan te merken als belanghebbenden in de zin van de WOR, aangezien zij werkzaam zijn in de ondernemingen die door de UvA in stand worden gehouden.

De belanghebbenden kunnen blijkens de tekst van artikel 36, eerste lid, WOR de toepassing van de WOR aan de orde stellen, voorzover het gaat om de aldaar genoemde onderwerpen. Uit de inhoud van het verzoekschrift blijkt dat het geschil onder andere betrekking heeft op het niet tijdig bekend maken van de agenda's en verslagen van de cor-vergadering en welke consequentie hieraan zou moeten worden verbonden.

Nu dit onderwerp wordt opgesomd in artikel 36, eerste lid, WOR wordt het verzoek om bemiddeling en advies ontvankelijk verklaard.

Alhoewel naar de letter van de WOR uitsluitend de bekendmaking van de agenda's en verslagen van de cor-vergaderingen ter bemiddeling en advisering zou kunnen worden voorgelegd meent de Kamer dat een goede toepassing van de WOR in casu met zich mede brengt dat in de advisering eveneens moet worden betrokken de wijze waarop de centrale ondernemingsraad het quorumvereiste in samenhang met de besluitvorming ter cor-vergadering gestalte geeft.

De samenhang in de ter beoordeling voorgelegde vragen, alsmede het feit dat door beide partijen is verzocht om een bindend advies ten aanzien van de toepassing van de artikelen 7, vierde lid, 9, tweede lid, en 10, eerste lid, van het reglement van de centrale ondernemingsraad, hebben de Kamer hiertoe doen besluiten.

Inhoud van het verzoek

De belanghebbenden wijzen er op dat de agenda ten behoeve van de cor-vergadering van 29 augustus 2003 te laat bekend is gemaakt. Door de centrale ondernemingsraad wordt dit niet ontkend, tevens blijkt feitelijk dat de bekendmaking van de agenda te laat is geschied: de datum van bekendmaking luidt 26 augustus 2003 en de datum van de cor-vergadering is 29 augustus 2003, derhalve is de bekendmaking geschied binnen drie dagen voor de cor-vergadering.

De Kamer stelt vast dat de bekendmaking in strijd met het bepaalde in artikel 14, tweede lid, onder g, WOR en artikel 9, tweede lid, van het reglement is geschied.

Zou aan de geconstateerde fout het door de belanghebbenden geëiste gevolg - te weten: de besluitvorming ter cor-vergadering is nietig of moet worden vernietigd - moeten worden verbonden?

Naar het oordeel van de Kamer dient deze vraag ontkennend te worden beantwoord.

Allereerst wijst de Kamer er op dat de systematiek van de WOR geen aanknopingspunt biedt om te veronderstellen dat de Bedrijfscommissie bevoegd is om het besluit nietig te verklaren of te vernietigen.

Vergelijk in dit verband artikel 26, vijfde lid, artikel 27, vijfde lid, en artikel 36, zeven lid, WOR, alwaar wèl uitdrukkelijk is geregeld welke gevolgen zijn verbonden aan het in strijd met de WOR handelen.

Voorts is de sanctie van nietigheid te zwaar in vergelijking met de gemaakte fout. Binnen de UvA is het gebruikelijk dat de agenda op een kortere termijn dan zeven dagen wordt bekend gemaakt; dit is een gevolg van de wijze waarop de organisatie van het bestuurlijke proces zich voltrekt. Indien zou worden geconcludeerd dat sprake is van nietigheid, dan betekent dit dat aan alle besluiten en in het verleden gehouden vergaderingen een niet te herstellen gebrek kleeft. De besluiten die tot op heden zijn genomen door de centrale ondernemingsraad komen hiermee op een onaanvaardbare wijze onder druk te staan.

Ook de sanctie van vernietigbaarheid van besluitvorming, dus nietig mits daarop een beroep wordt gedaan, acht de Kamer niet mogelijk omdat de WOR geen basis biedt voor het treffen van deze sanctie. Een beroep op de nietigheid zou ook tijdig moeten geschieden (welke termijn zou hiervoor moeten worden gehanteerd?).

De Kamer merkt in dit verband nadrukkelijk op dat uit de stukken noch uit hetgeen ter zitting is besproken is gebleken dat door (één der) belanghebbende(n) protest is aangetekend bij de centrale ondernemingsraad tegen het niet tijdig bekendmaken van de agendastukken van 29 augustus 2003.

Door de belanghebbenden is voorts gesteld dat de besluitvorming ten tijde van de cor-vergadering d.d. 29 augustus 2003 niet correct is geweest. Zij wijzen er op dat de agenda staande de vergadering is gewijzigd (discussie bestuurssamenstelling is gewijzigd in bestuursamenstelling), dat er niet voldoende ruimte is geweest voor inhoudelijke discussie over de bestuursamenstelling alvorens over te gaan tot stemming, dat het quorum niet aanwezig was ten tijde van de stemming, waardoor het besluit niet met de vereiste meerderheid van stemmen kon worden aangenomen.

De Kamer oordeelt hierover als volgt.

Op de agenda van de bijeenkomst van 29 augustus 2003 staat als eerste agendapunt genoteerd de opening en samenstelling van de agenda. Tijdens de behandeling van dit agendapunt is besloten tot wijziging van punt 5: 'discussie bestuurssamenstelling' wordt 'bestuurssamenstelling'. Door het agendapunt aldus te wijzigen is ruimte gecreëerd voor het houden van discussie en het nemen van besluiten. Tegen deze wijziging is door geen der aanwezigen bezwaar gemaakt.

Blijkens de notulen van de vergaderingen van 27 juni 2003 en met name 29 augustus 2003, is inhoudelijk gesproken over de diverse standpunten met betrekking tot het agendapunt bestuurssamenstelling.

Door de centrale ondernemingsraad is ter zitting er ook op gewezen dat in de augustusvergadering gedurende ca. anderhalf uur is gesproken over de bestuurssamenstelling, hetgeen door de belanghebbende niet is betwist. Niet kan worden gesteld, gelijk belanghebbenden doen, dat geen ruimte is geweest voor het houden van inhoudelijke discussie.

Ten aanzien van het quorumvereiste merkt de Kamer het volgende op.

De tekst van artikel 7, vierde lid, van het reglement bepaalt dat een vergadering slechts kan plaatsvinden indien de meerderheid van de centrale ondernemingsraad aanwezig is, tenzij tijdens een vergadering is besloten dat hierop ten aanzien van een bepaald onderwerp of voor een bepaald periode een uitzondering wordt gemaakt. Artikel 10, eerste lid, van het reglement bepaalt vervolgens dat besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen.

Bij de aanvang van de vergadering van 29 augustus 2003 waren twaalf van de zestien leden van de centrale ondernemingsraad aanwezig, derhalve was bij aanvang ruimschoots voldaan aan het quorumvereiste.

Voornoemde artikelleden in onderlinge samenhang toepassende, dienen tijdens een cor-vergadering alwaar twaalf leden aanwezig zijn, de besluiten te worden genomen met tenminste zeven stemmen voor.

Bij de behandeling van agendapunt 5 is een viertal cor-leden bij wijze van protest vertrokken, zodat ten tijde van de stemming over de bestuurssamenstelling acht leden aanwezig waren, welke leden unaniem hebben ingestemd met de bestuurssamenstelling, zoals die is vermeld in het verslag van de vergadering van 29 augustus 2003 onder punt 5, regel 155 tot en met 162.

Gelet op het aanwezige aantal leden bij aanvang, alsook gelet op het aantal aanwezige leden bij de stemming, is voldaan aan het vereiste van artikel 10, eerste lid, van het reglement. In welke samenstelling dan ook, de meerderheid heeft geoordeeld dat het besluit moest worden genomen.

De zienswijze van de belanghebbenden dat het quorumvereiste niet (uitsluitend) ziet op de aanvang van de vergadering, doch ook op vergadering zolang deze voortduurt, kan de Kamer in het voorliggende geval niet overtuigen.

Door vroegtijdig, te weten op het tijdstip dat moet worden gestemd over de bestuursamenstelling, en bij wijze van protest te vertrekken hebben de vier cor-leden de centrale ondernemingsraad willens en wetens in de positie gemanoeuvreerd dat het quorum niet meer aanwezig was.

De Kamer is van mening dat het in strijd met de goede trouw is dat juist deze cor-leden een beroep doen op het ontbreken van het quorum.

De minderheid mag niet door vroegtijdig vertrek, waardoor men zich onttrekt aan de democratische stemprocedure, bewerkstelligen dat geen besluiten kunnen worden genomen. Het weglopen van een vergadering, het onttrekken aan de stemming, mag niet worden beloond.

Een minderheidsstandpunt dient te worden gerespecteerd, maar er moeten op een gegeven moment besluiten worden genomen en dan kan het slechts zo zijn dat het standpunt van de meerderheid doorslaggevend is.

Gelet op het hiervoor overwogene, oordeelt de Kamer het juist dat bij de toepassing van artikel 7, vierde lid, van het reglement in casu is uitgegaan van het quorum bij aanvang van de vergadering, zodat rechtsgeldige besluiten zijn genomen.

De Kamer merkt op dat het verslag van de vergadering d.d. 29 augustus 2003 is vastgesteld in de vergadering van 26 september 2003. Tijdens laatstgenoemde vergadering is het quorum eveneens aanwezig (negen van de zestien leden), zodat de vaststelling van verslag d.d. 29 augustus 2003 rechtsgeldig heeft plaatsgevonden. De centrale ondernemingsraad heeft tijdens de vergadering van 26 september 2003 voorts besloten gebruik te maken van zijn bij reglement gegeven bevoegdheid om het quorumvereiste tijdelijk op te heffen. De toepassing van artikel 7, vierde lid, van het reglement, heeft tot gevolg dat het quorumvereiste tot 1 januari 2004 is opgeheven (deze maatregel is inmiddels verlengd).

Aangezien dit besluit tot tijdelijke opheffing van het quorum is genomen in een vergadering, waarin het tot dan vereiste quorum aanwezig was, is dit besluit eveneens rechtsgeldig tot stand gekomen.

Meer in het algemeen wijst de Kamer tot slot op het volgende. Uit hetgeen schriftelijk en mondeling ter zitting door partijen is uiteengezet blijkt dat door een aantal cor-leden grote waarde wordt gehecht aan het deelnemen aan de centrale ondernemingsraad namens de fractie alsmede het innemen van zogenoemde fractie-standpunten.

De Kamer wijst er op dat de cor-leden worden gekozen uit de ondernemingsraden van de onderliggende ondernemingen. Een cor-lid treedt op in de centrale ondernemingsraad, hij neemt deel in de centrale ondernemingsraad ten behoeve van de ondernemingsraad waaruit hij afkomstig is en hij vertegenwoordigt die ondernemingsraad in volle omvang en ongeacht de samenstelling (c.q. fractie-indeling) daarvan. Dit uitgangspunt brengt met zich mede dat een indeling van de centrale ondernemingsraad in fracties met fractiestandpunten niet altijd en zeker niet zonder meer mogelijk is.

Ontvankelijkheid

De Kamer verklaart de belanghebbenden ontvankelijk in hun verzoek.

Advies

De Kamer stelt vast dat de agenda van de cor-vergadering d.d. 29 augustus 2003 te laat is verzonden; hieraan worden geen gevolgen verbonden.

De Kamer spreekt uit dat ten aanzien van de cor-vergadering van 29 augustus 2003 is voldaan aan het quorumvereiste en dat de besluiten tijdens die vergadering rechtsgeldig zijn genomen.

De Kamer spreekt uit dat de centrale ondernemingsraad rechtsgeldig gebruik heeft gemaakt van zijn bij reglement toegekende bevoegdheid om het quorumvereiste tijdelijk buiten werking te stellen.

De belanghebbenden worden geadviseerd de procedure ex artikel 36, eerste lid, WOR niet voort te zetten. Zij worden voorts geadviseerd zo spoedig mogelijk weer deel te nemen aan de vergaderingen van de centrale ondernemingsraad.

Den Haag, d.d. 20 januari 2004

De Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie,
namens deze,

M. Scholtz
Voorzitter

mw. J. Dekker
Secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sector Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).